



ความคาดหวังของครูต่อบทบาทของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 28

Teacher's Expectations on Supervisor's Role under the Office of Secondary Educational Service Area 28

รุจิรา ทองวุฒิ¹⁾ และ ถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข²⁾

Rujira Thongwut¹⁾ and Thanomwan Prasertcharoensuk²⁾

¹⁾ สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Department of Educational Administration, Faculty of Education, Khon Kaen University

²⁾ รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Associate Professor, Department of Educational Administration, Faculty of Education, Khon Kaen University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ 2) ศึกษาความคาดหวังของครูต่อบทบาทของศึกษานิเทศก์ 3) หาแนวทางการพัฒนาบทบาทของศึกษานิเทศก์ที่เหมาะสมกับความต้องการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู จำนวน 341 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์

ผลการวิจัย พบว่า

1. การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมและรายด้าน มีอยู่ในระดับ “ปานกลาง” เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการวัดและประเมินผล 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านการพัฒนาบุคลากร และ 5) ด้านสื่อการเรียนการสอน

2. ความคาดหวังของครูต่อบทบาทของศึกษานิเทศก์ โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ “มาก” เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูได้เข้าร่วมสังเกตการสอนจากผู้ชำนาญการสอน ทั้งในและนอกโรงเรียน 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตร แนะนำ ให้ครูใหม่หรือย้ายมาใหม่ได้เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่โรงเรียนกำลังใช้อยู่ 3) ด้านการพัฒนาบุคลากร แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนที่เป็นต้นแบบด้านวิชาการเพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดและประเมินผล กำหนดแนวทางในการวัดผล และ

3. แนวทางพัฒนาบทบาทของศึกษานิเทศก์ ศึกษานิเทศก์ควรมีความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรอย่างชัดเจน ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของหลักสูตร พัฒนาครูให้สามารถพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ให้รูปแบบการวัดและประเมินผลที่ถูกต้องแก่ครู

คำสำคัญ : ความคาดหวัง การนิเทศ

Abstract

The objectives of this research were: 1) To study the supervisor's situation of work practice, 2) To study the expectation on supervisor's role, and 3) To find the guidelines for developing the supervisor's appropriate role with the need of teachers, under jurisdiction of the Office of Secondary Educational service area 28. The samples were 341 teachers. The instruments using for data collection were the Questionnaire, and the Interview Form. Data were analyzed by Computer Program to find the Percentage, Mean, Standard Deviation, and Content Analysis from the Interview.

The research findings found that:

1. The supervisor's work practice based on teachers' opinion, in overall and each aspect, they were in "Moderate" level ranking in order as: 1) The curriculum development, 2) The measurement and evaluation, 3) The instructional management, 4) The staff development, and 5) The instructional media.
2. The teachers' expectation on the role of supervisors, in overall and each aspect, they were in "High" level ranking in order as: 1) The instructional management, the teachers should be enhanced for participating in the observation from the experts in instruction both of inside, and outside school, 2) The curriculum development, the new teachers or newly moved teachers should be advised to comprehend the curriculum being used by the school, 3) The staff development, the shared learning should be performed with academic modeled school in order to develop their instruction, 4) The measurement and evaluation, the guidelines for correct measurement and evaluation based on core curriculum should be determined, and 5) The instructional media, the instructional media service should be provided for the teachers in every Learning Substance.
3. The guidelines for developing the supervisor's role, they supervisors should have knowledge in curriculum development precisely. They should give advice, help, and support the instructional management to be successful based on curriculum objective. They should develop the teachers to be able to develop their instructional media, and provide correct model of measurement and evaluation for the teachers.

Keywords : Expectation, Supervision

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 43 กล่าวว่าบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัด

ให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย [7] พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 7 [1] ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง

ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความรู้รักสามัคคี ปลูกจิตสำนึกความเป็นไทย มีระเบียบวินัย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ ตลอดจนค่านิยมอันดีงาม ภูมิปัญญาท้องถิ่น การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและในการประกันคุณภาพภายใน มาตรฐานที่ 18 ได้กำหนดให้สถานศึกษามีระบบการนิเทศและนำไปปรับปรุงการสอนอย่างสม่ำเสมอ [6]

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 มีบทบาทหน้าที่ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษากำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ใน 8 กลุ่มสาระฯ ระหว่างปีการศึกษา 2553 และปีการศึกษา 2554 ปรากฏว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คะแนนเฉลี่ยลดลง 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยลดลงถึง 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ [5]

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28 ว่าครูมีความคิดเห็นและมีความคาดหวังอย่างไรเกี่ยวกับการนิเทศ ผลการวิจัยสามารถเป็นข้อมูลในการพัฒนาครู พัฒนาการนิเทศของสำนักงานเขตพื้นที่ เกี่ยวกับการนิเทศการสอนให้มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์ต่อครู และสามารถนำมาเป็นแนวทางในปรับปรุง กระบวนการ

จัดการนิเทศการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการนิเทศ ครูได้แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนต่อไป

คำถามของการวิจัย

1. ระดับการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 อยู่ในระดับใด
2. ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 มีความคาดหวังต่อบทบาทของศึกษานิเทศก์ อยู่ในระดับใด
3. แนวทางการพัฒนาบทบาทของศึกษานิเทศก์ ตามความต้องการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 เป็นเช่นใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ตามความคิดเห็นของครู
2. เพื่อศึกษาความคาดหวังของครูต่อบทบาทของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28
3. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาบทบาทของศึกษานิเทศก์ที่เหมาะสมกับความต้องการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทบาทของศึกษานิเทศก์ หมายถึงหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ในการ นิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบและมีบทบาทในฐานะที่ปรึกษาเป็น ผู้วัด และประเมินผลการศึกษา และมีบทบาทเป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ คอยให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริมกระตุ้น ในการพัฒนาการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดการเรียนการสอน 3) สื่อการเรียน

การสอน 4) การวัดผลและประเมินผล 5) การพัฒนาบุคลากร

2. การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กรอบหรือแนวทางที่โรงเรียนจัดให้เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่ดีและพึงประสงค์

3. การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างมีระบบและเป็นขั้นตอน โดยครูเป็นบุคคลสำคัญที่จะแนะแนวทางและส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาและค้นคว้าหาความรู้ การฝึกนักเรียนให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคม และสิ่งแวดล้อมช่วยให้เกิดการเรียนรู้ นำความรู้ไปใช้ในชีวิตรประจำวัน ส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคมได้อย่างสมบูรณ์

4. สื่อการเรียนการสอน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างซึ่งอยู่รอบตัวไม่ว่าจะเป็นวัสดุของจริง บุคคล สถานที่ เหตุการณ์หรือความคิดเห็น ซึ่งเป็นตัวกลางที่สำคัญในการสื่อความหมายระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ทำให้เข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น และทำให้การเรียนการสอนสัมฤทธิ์ผลอย่างมีประสิทธิภาพ

5. การวัดและประเมินผล หมายถึง การดำเนินการเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่กำหนดให้หรือไม่ ซึ่งจะต้องใช้เครื่องมือและวิธีการในการประเมินผลให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนเพื่อตัดสินผลการเรียน

6. การพัฒนาบุคลากร หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรม วิธีต่าง ๆ ที่มุ่งจะเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญประสบการณ์ให้กับบุคลากรในองค์กร ตลอดจนพัฒนาทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานให้เป็นไปในทางที่ดี มีความรับผิดชอบต่องาน อันจะทำให้งานมีประสิทธิภาพ

7. สภาพการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ หมายถึง การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ตามมุมมองและการรับรู้ของครู

8. ความคาดหวัง หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความคิดเห็นด้วย หรือความต้องการของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) การจัด การเรียนการสอน 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดและประเมินผล 5) ด้านการพัฒนาบุคลากร

9. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 หมายถึง เป็นเขตพื้นที่การศึกษาการปกครองที่จัดแบ่งโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อจัดระบบและกระจายอำนาจการจัดการศึกษาในประเทศไทยให้ครอบคลุมจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดยโสธร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research)

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ครู จำนวนทั้งหมด 3,062 คน กลุ่มตัวอย่าง ครู จำนวน 341 คน จาก 83 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) จากตารางของเครืจี้และมอร์แกน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ตามขนาดของโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างคือ ครู จำนวน 341 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 แบบตามระยะ ดังนี้

1) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลระยะที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ และความคาดหวังของครูต่อบทบาทของศึกษานิเทศก์ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สภาพการปฏิบัติงานนิเทศและความคาดหวังของครูที่มีต่อบทบาทของศึกษานิเทศก์

2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลระยะที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับ

แนวทางการพัฒนามาตรฐานของศึกษานิเทศก์ เป็นแบบสัมพัทธ์อย่างมีโครงสร้าง มีลักษณะ เป็นแบบปลายเปิด ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมพัทธ์ ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนามาตรฐานของศึกษานิเทศก์ 5 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการจัด การเรียนการสอน 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดและประเมินผล 5) ด้านการพัฒนา บุคลากร

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลระยะที่ 1 ผู้วิจัย ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหา ค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

1) แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ ร้อยละ และสรุปความเรียง

2) แบบสอบถามตอนที่ 2 สภาพการ ปฏิบัติการนิเทศและความคาดหวังของครูที่มีต่อ บทบาทของศึกษานิเทศก์ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การวิเคราะห์ข้อมูลระยะที่ 2 แบบสัมพัทธ์ แนวทางการพัฒนามาตรฐานของศึกษานิเทศก์ที่เหมาะสมกับความต้องการของครู ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ ข้อมูลโดยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบรายงานเชิงพรรณนา วิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิจัย

1) ระดับการปฏิบัติงานของศึกษา นิเทศก์ ตามความคิดเห็นของครูโดยภาพรวม และ รายด้านอยู่ในระดับ “ปานกลาง” เรียงลำดับจาก มากไปหาน้อยดังนี้ (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร (2) ด้านการวัดและประเมินผล (3) ด้านการจัดการเรียน การสอน (4) ด้านการพัฒนาบุคลากร (5) ด้านสื่อ การเรียนการสอน

2) ระดับคาดหวังของครูต่อบทบาทของ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับ “มาก” เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ (1) ด้านการจัดการเรียนการสอน (2) ด้านการพัฒนา หลักสูตร (3) ด้านการพัฒนาบุคลากร (4) ด้านการ วัดและประเมินผล (5) ด้านสื่อการเรียนการสอน

3) แนวทางการพัฒนามาตรฐานของ ศึกษานิเทศก์ที่เหมาะสม มีดังนี้ (1) ด้านการพัฒนา หลักสูตร ศึกษานิเทศก์ต้องมีความรู้ในเรื่องการ พัฒนาหลักสูตรอย่างชัดเจน หลักสูตร ช่วยพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ให้เหมาะสมกับและตรงกับ ความต้องการสภาพของโรงเรียน (2) ด้านการจัด การเรียนการสอน ศึกษานิเทศก์ต้องให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของหลักสูตร (3) ด้านสื่อการเรียนการสอน ศึกษานิเทศก์ต้องพัฒนา ครูให้สามารถพัฒนาสื่อการเรียนการสอนตามบริบท ตามธรรมชาติของแต่ละสาระการเรียนรู้ (4) ด้านการ วัดและประเมินผล ศึกษานิเทศก์ต้องเป็นผู้ให้รูปแบบ การวัดประเมินผลที่ถูกต้องกับครู (5) ด้านการพัฒนา บุคลากร ศึกษานิเทศก์ต้องสำรวจความต้องการของ ครู และด้านที่ครูขาด จัดลำดับความสำคัญและความ ต้องการ และเน้นการนำไปใช้สนับสนุนให้บุคลากรครู เข้าอบรมเพื่อพัฒนา การศึกษาดูงาน การศึกษาต่อ (6) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ศึกษานิเทศก์ เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ต้องมีความรู้ที่หลากหลาย มีความ รอบรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิชาการ การ มีภาวะผู้นำ มีอารมณ์มั่นคงและมีวุฒิภาวะ รับฟังความคิดเห็นของคน เป็นกัลยาณมิตร และมีคุณธรรมจริยธรรม

2. อภิปรายผล

1) สภาพการปฏิบัติงานของศึกษา นิเทศก์ ตามความคิดเห็นของครูโดยภาพรวมอยู่ใน ระดับ “ปานกลาง” จากผลการศึกษาดังกล่าว พบว่า สภาพการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ ยังขาดการ ร่วมมือกับครูปรับปรุงกระบวนการในการจัดทำ หลักสูตรให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

ร่วมวางแผนกับครูในการจัดกลุ่มนักเรียนเพื่อให้เกิดผลดีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดบริการสื่อการเรียนการสอนให้ครูครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้นำไปใช้อย่างสะดวก มีการประเมินวิเคราะห์ เครื่องมือวัดผลและประเมินผล เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ มีการมอบรางวัลแก่ครูที่มีผลงานวิชาการดีเด่นในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติ และเป็นขวัญกำลังใจอาจจะเป็นเพราะศึกษานิเทศก์มีจำนวนน้อยและภาระหน้าที่เยอะ ศึกษานิเทศก์แต่ละคนรับผิดชอบงานหลายอย่าง เช่น รับผิดชอบดูแลและนิเทศคนละสาระการเรียนรู้ และยังต้องดูแลสหวิทยาเขตที่ตนเองรับผิดชอบอีกด้วย ส่งผลให้การนิเทศการศึกษาไม่บรรลุวัตถุประสงค์และไม่สนองต่อเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 เท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสามารถ ผ่องศรี [4] ศึกษาสภาพและความคาดหวังในการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร เขต 1 สอดคล้องกับงานวิจัยของ จวีวรรณ แก้วตาสาม [3] ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการนิเทศของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามะฮ่องสอน เขต 1 สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิรดี มนุษย์พันธุ์ [8] ได้ศึกษาการนิเทศงานวิชาการของหน่วยศึกษานิเทศก์ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่

2) ความคาดหวังของครูต่อบทบาทของศึกษานิเทศก์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ครูมีความคาดหวังให้ศึกษานิเทศก์ช่วยเหลือในด้านนี้มากที่สุดคาดหวังให้ศึกษานิเทศก์ชี้แจง แนะนำ ให้ครูบรรจุใหม่หรือย้ายมาใหม่ได้เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่โรงเรียนกำลังใช้อยู่ส่งเสริมให้ครูได้เข้าร่วมสังเกตการณ์สอนจากผู้ชำนาญการสอนทั้งในและนอกโรงเรียน จัดให้มีการสาธิต แนะนำ ช่วยเหลือครู

เกี่ยวกับการสร้างการใช้ การบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน จัดเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลประเมินผล การเรียนแต่ละกลุ่มสาระให้ครูอย่างเพียงพอศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนที่เป็นต้นแบบด้าน วิชาการเพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรพงษ์ ศรีวารินทร์ [2] ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตปฏิบัติการที่ 3 จังหวัดสุราษฎร์ธานี สอดคล้องกับงานวิจัยของสามารถ ผ่องศรี [4] ศึกษาสภาพและความคาดหวังในการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร เขต 1 สอดคล้องกับงานวิจัยของ จวีวรรณ แก้วตาสาม [3] ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการนิเทศของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามะฮ่องสอน เขต 1 สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิรดี มนุษย์พันธุ์ [8] ได้ศึกษาการนิเทศงานวิชาการของหน่วยศึกษานิเทศก์ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่

3) แนวทางการพัฒนาบทบาทของศึกษานิเทศก์ที่เหมาะสมส่วนแนวทางการพัฒนาบทบาทของศึกษานิเทศก์ที่เหมาะสม ศึกษานิเทศก์ควรมีองค์ความรู้ สามารถให้ความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน เป็นผู้ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุน ให้กิจกรรมการเรียนการสอนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของหลักสูตร พัฒนาครูให้สามารถพัฒนาสื่อการเรียนการสอนตามความต้องการของครู เป็นผู้ให้รูปแบบการวัดและประเมินผลที่ถูกต้องแก่ครู พัฒนาครูด้านที่ครูขาด และด้านที่ครูต้องการ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

1. ข้อเสนอแนะสำหรับศึกษานิเทศก์

1) ด้านการจัดการเรียนการสอน ศึกษานิเทศก์ควรร่วมวางแผนกับครูในการจัดกลุ่มนักเรียนเพื่อให้เกิดผลดีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูได้เข้าร่วมสังเกตการณ์

สอนจากผู้ชำนาญการสอนทั้งในและนอกโรงเรียน ส่งเสริม ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุน ให้กิจกรรมการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ ตามเป้าหมายของหลักสูตร

2) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ศึกษา นิเทศก์ ควรร่วมมือกับครูจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้อง เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ชี้แจง แนะนำ ให้ครูใหม่ หรือย้ายมาใหม่ได้เข้าใจเกี่ยวกับ หลักสูตรที่โรงเรียน กำลังใช้อยู่ ต้องมีองค์ความรู้ในเรื่องการพัฒนา หลักสูตร สามารถให้ความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตร โรงเรียนให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน

3) ด้านการพัฒนาคูณากร ศึกษา นิเทศก์ ควรให้รางวัลแก่ครูที่มีผลงานวิชาการดีเด่น ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติ และเป็นขวัญกำลังใจ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียน ที่เป็นต้นแบบด้านวิชาการเพื่อนำไปพัฒนาการเรียน การสอน สรรวจความต้องการ การพัฒนาของครู

4) ด้านการวัดและประเมินผล ศึกษา นิเทศก์ ควรมีการ วิเคราะห์ เครื่องมือวัดผลและ ประเมินผล จัดเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลประเมิน ผลการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้ครูอย่าง เพียงพอ เป็นผู้ให้รูปแบบการวัดและประเมินผล ที่ถูกต้องแก่ครู

5) ด้านสื่อการเรียนการสอน ศึกษา นิเทศก์ ควรจัดบริการสื่อการเรียนการสอนให้ครู ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้นำไปใช้อย่าง สะดวกช่วยเหลือครู เกี่ยวกับการสร้างการใช้ การบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอนพัฒนาครูให้ สามารถพัฒนาสื่อการเรียนการสอนตามความ ต้องการของครู

2. ข้อเสนอแนะสำหรับเขตพื้นที่การศึกษา

1) เขตพื้นที่การศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลให้ ครบคลุมทุกสาระการเรียนรู้

2) เขตพื้นที่การศึกษาควรกำกับดูแลให้ ศึกษา นิเทศก์ กำหนดแผนงาน ปฏิทินงาน และนิเทศ อย่างต่อเนื่อง

3) พัฒนาศักขานิเทศก์ ด้านการจัดการ เรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนา บุคลากร ด้านการวัดและประเมินผล และด้านสื่อ การเรียนการสอน

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาความต้องการการนิเทศ การสอนของครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและ พัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.). 2553.
- [2] จิรพงษ์ ศรีวารินทร์. สภาพและปัญหา การนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษาในเขตปฏิบัติการที่ 3 จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์. 2545.
- [3] ฉวีวรรณ แก้วตาสาม. ความคิดเห็น ของครูผู้สอนเกี่ยวกับการนิเทศของ ศึกษา นิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตบัณฑิต วิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. 2549.
- [4] สามารถ ผ่องศรี. การศึกษาสภาพและ ความคาดหวังในการปฏิบัติงานนิเทศการ ศึกษาของศึกษานิเทศก์ตามความคิดเห็น ของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษายโสธร เขต 1. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริการการศึกษา บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. 2548.

- [5] สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28. เข้าถึงข้อมูลวันที่ 8 พฤศจิกายน 2555. จาก <http://www.mskyt28.2555>.
- [6] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.). 2546.
- [7] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา. 2552.
- [8] อภิรดี มนุษย์พันธุ์. **การนิเทศงานวิชาการของหน่วยศึกษานิเทศก์โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่**. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2551.